

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

หนังสือชีวประวัติ เป็นหนังสือที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะมีสาระในขอบเขตที่กว้างขวาง กล่าวคือ นอกจากการเสนอเนื้อหา เกี่ยวกับวิถีชีวิตของบุคคลผู้เป็นเจ้าของชีวประวัติแล้ว ยังทราบถึงสภาพแวดล้อม เหตุการณ์ ตลอดจนวงการอาชีพที่เจ้าของชีวประวัติ เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

ในประเทศไทยมีการจัดพิมพ์หนังสือชีวประวัตินำมา เป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดทำและจัดพิมพ์รูปแบบและระดับคุณภาพแตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้จึงจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่พิมพ์จำหน่ายในช่วงปี พุทธศักราช ๒๔๗๕ - ๒๕๒๓ โดยตั้งสมมุติฐานการวิจัยว่า หนังสือชีวประวัติของคนไทยมีจำนวนมากและมีประเภทต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานครบถ้วนในด้านเนื้อหาและการจัดพิมพ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่ยุบย่นชั้น เบ็ด * ในหอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดกลางของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครอีก ๕ แห่ง รวมเป็น ๖ แห่ง ได้หนังสือชีวประวัติของคนไทยจำนวน ๓๓๖ เรื่อง แยกเป็นประเภทหนังสือชีวประวัติ ๒๗๔ เรื่อง และประเภทหนังสืออัตประวัติ ๖๒ เรื่อง

วิธีการวิจัยทำโดยการสร้าง เกณฑ์ประเมินคุณค่าของหนังสือชีวประวัติและของหนังสืออัตประวัติ ในแต่ละเกณฑ์แยกออกเป็น ๖ ลักษณะ คือลักษณะภายนอกของหนังสือ ความน่าเชื่อถือ เนื้อเรื่อง การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิต

---

* คำอธิบายท้ายหน้า ง.

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีคำนวณค่าคะแนนออกมา เป็นอัตราร้อยละ หากมีชนิด-
เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเข้าโค้งปกติ (normal curve) ในการจัด
ระดับคุณภาพดี ปานกลาง ไม่ดี และจัดระดับจำนวนมาก ปานกลาง น้อย และใช้การคำนวณ
หาค่า z ในกรณีเปรียบเทียบเพื่อทดสอบสองสัดส่วนของระดับคุณภาพหนังสือชีวประวัติและ
หนังสืออัตประวัติ

สรุปผลการวิจัย

ทั้งหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทย ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพอยู่ใน
เกณฑ์ปานกลาง ซึ่งค้ำกับสมมติฐานการวิจัย * และจากการทดสอบสัดส่วนของจำนวน
เรื่องในระดับคุณภาพในเกณฑ์ และเกณฑ์ไม่ดี โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .๐๕
ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติ ตลอดจนไม่มี
ความแตกต่างกันของจำนวนเรื่องในระดับคุณภาพในเกณฑ์ หรือเกณฑ์ไม่ดีกว่าหนังสือ
ชีวประวัติ และหนังสืออัตประวัติที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .๐๕ เช่นกัน

หนังสือชีวประวัติ มีคุณลักษณะในด้านลักษณะภายนอกของหนังสือ ความน่าเชื่อถือ
การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิต ส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
และมีคุณลักษณะด้านเนื้อเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องอยู่ในระดับมาก
เรียงตามลำดับดังนี้ เป็นเรื่องของบุคคลที่น่าสนใจ จำนวน ๒๓๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ
๑๐๐.๐๐ การใช้ภาษาและรูปประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมายตรงและอ่าน
เข้าใจง่าย มี ๒๓๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๗๖ ผู้เขียนรู้จักและเข้าใจเจ้าของชีวประวัติ
มี ๒๒๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๘ การมีที่ว่างระหว่างขอบหน้ากระดาษและเนื้อหาที่พิมพ์
มากพอสำหรับอ่านข้อความในหน้าหนังสือได้ความครบถ้วนโดยง่าย มี ๒๒๒ เรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ ๙๔.๖๒ ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลโดยค้นคว้าจากข้อมูลปฐมภูมิ และมีความถูกต้อง

* ดูรายละเอียดการทดสอบสมมติฐานที่ภาคผนวก ก, หน้า ๑๓๓ - ๑๓๕.

เกี่ยวกับสถานที่ เวลาและเหตุการณ์เป็นส่วนมาก มีจำนวนเรื่อง เท่ากัน คือ ๒๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๖ หัวพิมพ์มีขนาดระหว่าง ๑๖ - ๒๒ พอยท์ มี ๒๕๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๖ ผู้เขียนมีทัศนคติต่อเจ้าของชีวประวัติในแง่ดี และมีความถูกต้องเกี่ยวกับประวัติบุคคล เป็นส่วนมาก มีจำนวนเท่ากันคือ ๒๕๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๐ ชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหา มี ๒๕๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๘ และมีหน้าคำนำ คำปรารภหรือคำชี้แจง เกี่ยวกับหนังสือเล่มนั้น มี ๒๔๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๘

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อย เรียงตามลำดับจำนวนได้แก่ ผู้เขียนเขียนอย่างมีหลักฐานเป็นขั้น คือระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างละเอียด เพียงพอแก่การติดตามได้ มี ๒๕ เล่ม คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๒ มีบรรณานุกรมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล มี ๒๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๘ ระบุประวัติย่อของผู้เขียน มี ๓๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๘ มีความสมคฤ์ในการ เสนอข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสถานที่ เวลาและเหตุการณ์กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของบุคคล มี ๔๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๒ เสนอทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน มี ๔๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๕ งดเว้นการแทรกอารมณ์หรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนลงไป ในเนื้อหา มี ๕๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๑ ใช้ถ้อยคำสำนวนที่สร้างอรรถรสในการอ่าน มี ๕๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๓ เนื้อหาไม่ละเอียดปลีกย่อย หรือซ้ำซ้อนมากนัก และมีส่วนพิเศษอื่น ๆ มีจำนวนเรื่อง เท่ากัน คือ ๖๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๒ การใช้กระดาะคุณภาพดี มีความหนา เนื้อหา ผิวหน้าเรียบ ไม่สะท้อนแสง มี ๗๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๑ และการเสนอบุคลิกลักษณะ แนวความคิด สติปัญญา ฯลฯ ตลอดจนพัฒนาการของเจ้าของชีวประวัติรวมไปถึงอุปสรรคและวิธีแก้ไขที่ผ่านพ้นไปมี ๘๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๐

ไม่มีคุณลักษณะข้อใดในค่านส่วนประกอบอื่น ๆ ที่มีจำนวนเรื่องอยู่ในระดับมาก และไม่มีคุณลักษณะข้อใดในค่านเนื้อเรื่อง มีจำนวนเรื่องอยู่ในระดับน้อย

หนังสืออัตประวัติ มีคุณลักษณะคำลักษณะภายนอกของหนังสือ การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการบดคั่วอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเป็นส่วนมาก และคุณลักษณะคำ เนื้อเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีความหนาเชื่อถือส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี คุณลักษณะที่มี จำนวนเรื่องในระดับมาก คือหนังสือทุกเล่มรวม ๖๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื้อ เรื่องของบุคคลที่น่าสนใจ และใช้ภาษาและรูปประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมาย ตรงและอ่านเข้าใจง่าย คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องรองลงมาคือ มีความถูกต้องเกี่ยวกับ ประวัติดุคคละเป็นส่วนมาก มี ๖๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๓๙ มีความถูกต้องเกี่ยวกับ สถานที่ เวลาและเหตุการณ์เป็นส่วนมาก มี ๖๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๗ มีที่ว่างระหว่าง ขอบหน้ากระดาษและเนื้อหาที่พิมพ์มากพอสำหรับอ่านข้อความในหน้าหนังสือได้ความครบถ้วน โดยง่ายมี ๕๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๖ มีหน้าคำนำ คำปรารภ หรือคำชี้แจงเกี่ยวกับ หนังสือเล่มนั้น มี ๕๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๕ ซึ่งเป็นจำนวนเรื่องเท่ากับตัวพิมพ์ มีขนาดระหว่าง ๑๖-๒๒ พอยท์ รูปเล่มมีขนาดใหญ่ออเหมาะ มี ๕๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๔ และพรรณนาถึงสภาพแวดล้อม บุคคลมี และเหตุการณ์ที่เจ้าของชีวประวัติใช้ชีวิต อยู่มี ๕๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๑ ตามลำดับ

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ ผู้เขียนเขียนอย่างมี หลักฐานยืนยัน คือ ระบบแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างละเอียดเพียงพอแก่การติดตามได้ และมี บรรณานุกรมระบบแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งมีจำนวนเพียง ๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๑ เท่ากัน ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยคนควาจากข้อมูลทุติยภูมิที่ผู้แต่งมีคุณวุฒิเชื่อถือได้ มี จำนวน ๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๓ มีส่วนพิเศษอื่น ๆ จำนวน ๑๐ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๑๖.๑๓ ผู้เขียนมีประสบการณ์ในการเขียนหนังสือชีวประวัติมี ๑๒ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๑๙.๓๕ ระบบวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มี ๑๓ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๗ ใช้กระดามคุณภาพดี มีความหนา เนื้อขาว ผิวหน้าเรียบ ไม่สะท้อนแสง มี ๑๖ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๒๕.๘๑ และระบุประวัติย่อของผู้เขียนมี ๑๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๒

ไม่มีคุณลักษณะข้อใดในค่านำ เชื่อถือ และค่านส่วนประกอบอื่น ๆ มีจำนวนเรื่องในระดับมาก และไม่มีคุณลักษณะข้อใดในค่านเนื้อเรื่อง และค่านการเสนอเนื้อหาที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อย

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับมาก หรือน้อยตรงกัน ทั้งของหนังสือชีวประวัติ และหนังสืออัตประวัติของคนไทยมีดังต่อไปนี้

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับมากตรงกันมี ๖ ข้อ ได้แก่การมีหน้าคำนำ คำปรารภหรือคำชี้แจง เกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้น เป็นเรื่องของบุคคลที่น่าสนใจ ใช้ภาษาและรูปประโยคที่อธิบายความได้ชัดเจน มีความหมายตรงและอ่านเข้าใจง่าย มีความถูกต้องเกี่ยวกับประวัติบุคคล เป็นส่วนมาก มีความถูกต้องเกี่ยวกับสถานที่ เวลาและเหตุการณ์เป็นส่วนมาก และตัวพิมพ์มีขนาดระหว่าง ๑๖ - ๒๒ พอยท์

คุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อยตรงกัน มี ๕ ข้อ ได้แก่การระบุประวัติย่อของผู้เขียน ผู้เขียนเขียนอย่างมีหลักฐานยืนยัน คือระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างละเอียด เพียงพอแก่การติดตามได้ มีส่วนพิเศษอื่น ๆ มีบรรณานุกรมระบุแหล่งที่มาของข้อมูลและใช้กระดาษคุณภาพดี มีความหนา เทนียว ผิวหน้าเรียบไม่สะท้อนแสง

นอกจากนี้ค่านที่ไม่มีคุณลักษณะข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับมากตรงกัน คือค่านส่วนประกอบอื่น ๆ และค่านที่ไม่มีคุณลักษณะข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับน้อยตรงกัน คือค่านเนื้อเรื่อง

อภิปรายผล

ผลจากการประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทย ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งต่างจากผลการวิจัยเพื่อประเมินคุณค่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นที่จัดพิมพ์ในประเทศไทย ได้แก่ประเภทหนังสืออ้างอิง (ศิริพร สุวรรณะ ๒๕๒๑ : ๔๐๑ หน้า) และประเภทวารสารไทยทางการแพทย์ (พรทิพย์ อาณาประโยชน์ ๒๕๓๓ : ๒๕๕ หน้า)

ซึ่งปรากฏว่าส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากการใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ต่างกัน กล่าวคือ การจัดระดับคุณภาพของสิ่งพิมพ์ทั้ง ๒ ประเภทดังกล่าว เป็นการวัดแบบอิง เกณฑ์ที่ได้จำกัดขีดคะแนนของแต่ละระดับคุณภาพไว้ก่อน แล้วจึงนำคะแนนที่ได้จากสิ่งพิมพ์แต่ละ เรื่องมา เทียบกับขีดคะแนนที่ตั้งไว้ นั้น แต่การวิจัยนี้ใช้ การวัดแบบอิงกลุ่มที่จัดระดับขึ้นคะแนนและระดับคุณภาพตามผลการ คำนวณหาค่ามัธยิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากประชากรกลุ่มนั้น

เมื่อพิจารณาแยกในลักษณะทั้ง ๒ ด้าน คือลักษณะภายนอกของหนังสือ ความน่าเชื่อถือ เนื้อเรื่อง การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิตนั้น ปรากฏว่า ทั้งหนังสือชีวประวัติ และหนังสืออัตประวัติของคนไทยส่วนมาก มีระดับคุณภาพในเกณฑ์ปานกลาง ด้านลักษณะภายนอกของหนังสือ การเสนอเนื้อหา ส่วนประกอบอื่น ๆ และคุณภาพการผลิต นอกจากนี้ยังมีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ดี ด้านเนื้อเรื่องตรงกัน มีเพียงด้านความน่าเชื่อถือ เท่านั้นที่หนังสือชีวประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่หนังสืออัตประวัติมีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไปแล้วหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทยมีคุณสมบัติไม่ต่างกันมากนัก กล่าวคือมีคุณสมบัติดีในด้านเนื้อเรื่อง อันเป็นผลมาจากการที่ผู้เขียนได้เลือก เขียนถึง เฉพาะ เจ้าของชีวประวัติที่ น่าสนใจ เท่านั้น และได้เขียนถึงประวัติของบุคคลนั้นอย่างคอบเนื่อง เป็นส่วนมาก ส่วนคุณสมบัติในด้านอื่น ๆ อีก ๕ ด้านดังกล่าว แม้จะไม่อยู่ในระดับดี แต่ก็อยู่ในขั้นพอใช้ได้ ยกเว้นแต่ในด้านการนำเสนอ เนื้อหาของหนังสืออัตประวัติ เท่านั้นที่ไม่อยู่ในระดับดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือชีวประวัติแทบทุกเล่ม เขียนขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากความทรงจำของผู้เขียน เป็นส่วนใหญ่ ใช้ข้อมูลปฐมภูมิอื่นไม่มากนัก และใช้ข้อมูลทุติยภูมิน้อยมาก อีกประการหนึ่ง คือผู้เขียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการ เขียนหนังสือชีวประวัติมาก่อน ทำให้ขาดความชำนาญในการรวบรวมคัดเลือกข้อมูลที่ถูกต้องแน่นอนในการนำเสนอ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะแต่ละข้อของลักษณะทั้ง ๒ ด้าน ดังกล่าว ปรากฏว่าทั้งหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทย ไม่มีคุณลักษณะ

ข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับมากในค่านส่วนประกอบอื่น ๆ และไม่มีคุณลักษณะข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับน้อยในค่านเนื้อ เรื่องตรงกันทั้ง ๒ ประเภท นอกจากนี้หนังสืออัตประวัติของคนไทยยังไม่มีคุณลักษณะข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับมากในค่านความน่าเชื่อถือ และไม่มีคุณลักษณะข้อใดมีจำนวนเรื่องในระดับน้อยในค่านการเสนอ เนื้อหาอีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้คุณลักษณะในค่านส่วนประกอบอื่น ๆ จะมีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ยังคงเป็นค่านที่หนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทยยังมีคุณสมบัติค่านนี้อยู่ เมื่อเทียบกับคุณลักษณะค่านอื่น ซึ่งมีจำนวนเรื่องส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เช่นกัน ทั้งนี้สันนิษฐานว่าผู้เขียนอาจเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำน้อย เนื่องจากส่วนประกอบอื่น ๆ นี้ไม่ใช่ส่วนที่สำคัญมากจนขาดไม่ได้ในเนื้อหา และยังคงเพิ่มพูนในการจัดทำด้วย ผู้เขียนจึงควรตระหนักว่าการมีส่วนนี้เพิ่มเข้ามามีผลให้ผลงานเขียนของตนมีความสมบูรณ์พร้อม และน่าอ่านมากขึ้น

เมื่อเทียบระหว่างหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทย โดยส่วนรวมแล้วไม่ต่างกันมากนัก แต่หนังสืออัตประวัติของคนไทยน่าจะมีการเสนอ เนื้อหาดีกว่าหนังสือชีวประวัติบ้าง เล็กน้อย เห็นได้จากกรณีที่แม้ว่าจำนวนเรื่องส่วนใหญ่ของหนังสืออัตประวัติอยู่ในระดับคุณภาพปานกลาง เช่นเดียวกับจำนวนเรื่องส่วนมากของหนังสือชีวประวัติในค่านการเสนอ เนื้อหานี้ แต่หนังสืออัตประวัติก็ไม่มีคุณลักษณะข้อใดในค่านนี้ที่มีจำนวนเรื่องในระดับน้อย อย่างไรก็ตาม หนังสืออัตประวัติมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าหนังสือชีวประวัติอย่างเห็นได้ชัดจากการที่มีจำนวนเรื่องส่วนมากในค่านนี้อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี ในขณะที่จำนวนเรื่องส่วนมากของหนังสือชีวประวัติมีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

คุณลักษณะ ๕ ข้อที่ผู้เขียนและผู้จัดทำพิจารณาแก้ไข เนื่องจากมีจำนวนเรื่องในแต่ละข้ออยู่ในระดับน้อยตรงกันทั้งหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติ คือ

๑. การระบุประวัติย่อของผู้เขียน ซึ่งไม่สนับสนุนเขียนกันมากนัก อาจเนื่องมาจากการที่นักเขียนชาวไทยไม่นิยมเขียนถึงตัวเอง ด้วยเกรงเป็นการอวดตัว แม้ในระยะหลังจะเริ่มเขียนถึงประวัติย่อของตนบ้าง แต่ยังมีไม่มาก

๒. ผู้เขียนเขียนอย่างมีหลักฐานเป็นยัน คือระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างละเอียด เพียงพอแก่การติดตามได้

๓. มีบรรณานุกรมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล

คุณลักษณะทั้ง ๒ ข้อข้างต้นนี้ ล้วนเป็นคุณลักษณะที่มีจำนวนเรื่องอยู่ในระดับน้อย เป็นลำดับท้ายสุด แสดงถึงความขาดแคลนในการทำอย่างยิ่ง แม้จะเป็นหนังสือเรื่องที่พิมพ์จำหน่ายในปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ เองก็ไม่ได้มีการจัดทำทุกเล่ม ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้เขียนไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำ หรือไม่ทราบวิธีการในการจัดทำ หรือเห็นเป็นเรื่องยาก ในการทำความเข้าใจ จึงควรที่จะได้ทำการวิจัยหาสาเหตุที่แท้จริงก่อนทำการแก้ไขต่อไป

๔. มีส่วนพิเศษอื่น ๆ เช่น วรรณคดี แผนที่ แผนภูมิ ภาคผนวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณคดีซึ่งควรมีเพื่อให้ผู้อ่านสามารถค้นเรื่องได้เร็วกว่าและละเอียดกว่าสารบัญ แต่มีการจัดทำกันน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะการจัดทำส่วนพิเศษต่าง ๆ นี้ ต้องเพิ่มต้นทุนในการจัดทำ และไม่ใช่ว่าส่วนสำคัญที่ขาดเสียมิได้ในการพิมพ์หนังสือจำหน่าย ผู้เขียนและผู้จัดทำจึงให้ความสนใจในการจัดทำน้อย

๕. ใช้กระดาษคุณภาพดี มีความหนา เหนียว ผิวหน้าเรียบ ไม่สะท้อนแสง หนังสือชีวประวัติและอัตประวัติของคนไทยเกือบทั้งหมดพิมพ์บนกระดาษปรู๊ฟ ซึ่งไม่ใช่กระดาษคุณภาพดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลในแง่เศรษฐกิจ เพียงด้านเดียว กล่าวคือ ประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตกระดาษคุณภาพดี มีปริมาณเพียงพอใช้ในประเทศได้ ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ทำให้กระดาษคุณภาพดี มีราคาสูง ยังผลให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ผู้พิมพ์ต้องเพิ่มราคาขายตาม และอาจเกรงว่ายอดจำหน่ายจะลดลง เนื่องจากผู้อ่านไม่มีกำลังซื้อ จึงลดต้นทุนลงมาโดยการใช้อีกกระดาษคุณภาพต่ำ ราคาถูก เพื่อให้ราคาขายลดลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อผู้เขียน

๑. ควรพัฒนางานเขียนของตนให้มีคุณลักษณะที่ดีครบทุกข้อตามเกณฑ์ประเมิน

คุณค่าหนังสือชีวประวัติที่ผู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อให้ใ้ทำงานเขียนที่ดี มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างเต็มที่

๒. การระบุแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาอ้างอิงในเนื้อหา เสมอ ไม่ว่าจะนำข้อมูลนั้น ๆ มาอ้างอิงมากหรือน้อยก็ตาม เพราะการระบุถึงแหล่งข้อมูลทุกครั้งที่น่ามาอ้างอิงนั้น นอกจากทำให้เนื้อหาที่เขียนมีความน่าเชื่อถือ และช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามแหล่งข้อมูลเดิมได้ เป็นการขยายความรู้เพิ่มในส่วนที่ผู้อ่านสนใจ เป็นพิเศษแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงจริยธรรมของผู้เขียนด้วย การระบุแหล่งที่มาของข้อมูลควรทำในรูปแบบของเชิงอรรถหรือคำอธิบายในเนื้อหา และในรูปแบบของบรรณานุกรมท้ายเล่ม เพื่อความเป็นระเบียบและแบบแผนที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

๓. การเลือกใช้ข้อมูล ผู้เขียนควรวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่นำมา โดยดูความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเจ้าของชีวประวัติ ไม่ควรคัดลอกข้อมูลเดิมทั้งหมดลงในเนื้อหาโดยไม่จำเป็น เพราะทำให้เนื้อหาขาดคอนทอ เนื้อหรือสับสนวุ่น การคัดเลือกข้อมูลควรยึดหลักว่า ข้อมูลนั้น ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงเจ้าของชีวประวัติว่าเป็นบุคคล เช่นไร มากกว่า เป็นการบันทึกลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของเจ้าของชีวประวัติ ดังที่หนังสืออัตประวัติของคนไทยส่วนมากได้เขียนอยู่ในลักษณะนี้อยู่แล้ว แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องที่ใช้ข้อมูลอื่นนอกจากความทรงจำเป็นส่วนน้อย ซึ่งถ้าไ้พิจารณาคัดเลือกใช้ข้อมูลอื่นให้มากขึ้น จะทำให้มีความน่าเชื่อถือในเนื้อหาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งยังช่วยให้ผู้เขียนได้ระลึกถึง เหตุการณ์ที่หลงลืมไปตลอดจนช่วยผู้เขียนให้เข้าใจกระจ่างถึงข้อเท็จจริงของ เหตุการณ์ที่คนประสมอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะต่อผู้จัดทำพิมพ์

๑. ในค่านรูปเล่ม ควรตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือชีวประวัติในแง่ที่เป็นหนังสือถึงวิชาการที่มีคุณค่าในการ เก็บไว้ศึกษาค้นคว้าได้ จึงควรเพิ่มทุนในการผลิตให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพแก่หนังสือประเภทนี้ เช่น ใช้กระดาษคุณภาพดีในการจัดพิมพ์ เพื่อความคงทนถาวรในการใช้บ่อยครั้ง และ เก็บรักษาไว้ได้นาน

เป็นต้น ผู้จัดพิมพ์ควรตระหนักว่า ผู้ซื้อยอมเต็มใจซื้อมากขึ้น ถ้าหนังสือ เรื่องนั้น เป็นหนังสือ
ที่มีเนื้อหา มีการจัดวางรูปเล่มและคุณภาพการผลิตที่ครบถ้วนตามคุณลักษณะของหนังสือที่ดี
หรือมีคุณลักษณะที่ดีค่อนข้างมาก และผลงานพิมพ์ที่มีคุณภาพก็ดังกล่าว ย่อมส่งผลให้ชื่อเสียง
ของสำนักพิมพ์ที่ตามไปด้วย

๒. ในด้านเนื้อหา ผู้จัดพิมพ์ควร เพิ่มคุณค่าของ เนื้อหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น
ชักชวนตัววารจาหรือแจกแผนปลิวชักชวนให้ผู้ เขียน เห็นความสำคัญของการ ระบุแหล่งข้อมูล
ที่น่ามาอ้างอิง ในรูปแบบของบรรณานุกรมและ เชิงอรรถ ตลอดจนการมีส่วนพิเศษต่าง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีนี้ และการระบุ ประวัติย่อของผู้เขียน ซึ่งล้วนมีผลให้การ จัดทำ
หนังสือชีวประวัติมีคุณสมบัติที่ดีครบถ้วน ทั้งนี้อาจทำได้โดยให้คำแนะนำถึงรูปแบบในการ เขียน
หรือจัดจ้างบุคลากรที่มีความรู้ในการจัดทำมาช่วยผู้ เขียน โดยคิดค่าบริกรจากผู้เขียนใน
อัตราค่า หรือ เป็นบริการให้เปล่า ถ้าทางสำนักพิมพ์ไม่มีเงินทุนเพียงพอในการจัดจ้าง
บุคลากรประจำ อาจจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ที่ยินดีรับจ้างจัดทำเป็นครั้งคราวไว้ เพื่อให้
ผู้เขียน เลือกติดต่อเองตามต้องการ

ข้อเสนอแนะต่อบรรณาธิการ

๑. ควรพิจารณาและจัดหาหนังสือชีวประวัติและหนังสืออัตประวัติของคนไทย
ที่มีคุณสมบัติตรงตามลักษณะของหนังสือชีวประวัติที่ดี ตามที่การวิจัยเรื่องนี้ให้แนวทางไว้
เข้ามาในห้องสมุด เพื่อให้ได้หนังสือที่มีคุณภาพดี มีประสิทธิภาพสูงคุ้มค่ากับการลงทุนซื้อ
ตลอดจนแนะนำส่งเสริมให้ผู้ ใช้ได้ใช้หนังสือที่มีคุณสมบัติตามลักษณะหนังสือชีวประวัติที่ดีที่มีอยู่
ในห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้จะได้รับประโยชน์จากการใช้อย่างเต็มที่

๒. ควรเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนส่วนที่ควรปรับปรุง เกี่ยวกับ
หนังสือชีวประวัติต่อสำนักพิมพ์ ในฐานะที่เป็นลูกค้ากลุ่มสำคัญกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้ทางสำนักพิมพ์
ได้ทราบถึงความคิดเห็น และความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ
หนังสือชีวประวัติที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยต่อไป

๑. ควรมีการประเมินคุณค่าหนังสือชีวประวัติของคนไทยที่มีได้จัดทำเจ้าหน้าที่
หนังสือรวมชีวประวัติ (collective biography) และหนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ
(biographical dictionary) ของคนไทย เพื่อให้มีการประเมินคุณค่าหนังสือประเภท
ประวัติบุคคลอย่างสมบูรณ์ อันจะทำให้สามารถไขประโยชน์จากหนังสือประเภทนี้ได้เต็มที่
๒. สืบวิจัยปริมาณและความถี่ของการนำข้อมูลจากหนังสือชีวประวัติของ
คนไทยที่นำไปใช้ เป็นข้อมูลอ้างอิงในงานวิจัยทางสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ทางด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด สัมพันธ์กับระดับ
คุณภาพในเกณฑ์ของหนังสือชีวประวัติ เล่มนั้นหรือไม่ โดยจำกัดขอบเขตการวิจัย เป็นบาง
สาขาวิชา เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือ เป็นงานวิจัยของสถาบันใดสถาบันหนึ่ง แล้วนำ
หนังสือชีวประวัติ เล่มที่ได้รับการอ้างอิงมาหากระตือรือร้นคุณภาพ จากนั้นนำมา เปรียบคาสถิติ
หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับคุณภาพกับความถี่ที่ได้รับการอ้างอิง
๓. สืบเนื่องจากการที่หนังสือชีวประวัติของคนไทยซึ่งเป็นหนังสือประเภท
วิชาการประเภทหนึ่ง แต่มีการใช้รูปแบบของเชิงอรรถ และบรรณานุกรมในจำนวนเรื่อง
น้อยที่สุด จึงควรที่จะวิจัยถึงการที่รูปแบบของเชิงอรรถ และบรรณานุกรมในหนังสือประ
เภทวิชาการอื่น ๆ ว่าใช้กันในจำนวนน้อยที่สุดด้วยหรือไม่ ถ้าผลการวิจัยเป็นเช่นเดียวกัน
ควรวิเคราะห์ถึงสาเหตุว่า เนื่องมาจากอะไร เช่น เป็นเพราะไม่ทราบถึงความสำคัญและ
ประโยชน์ในการใช้หรือไม่ทราบว่ามี ไม้มีความชำนาญในการจัดทำ หรือไม่มีทุนในการ
จัดทำ เป็นต้น ถ้าผลการวิจัยได้ผลต่างกัน ควรวิเคราะห์ถึงตัวแปรที่ทำให้ต่างกันนั้น
การหาข้อมูลทำได้โดยการออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เขียนหรือสำนักพิมพ์ ซึ่งอาจเลือก
เฉพาะผู้ที่มีผลงาน เขียนหรือผลงานจัดทำเป็นจำนวนมาก และได้รับความเชื่อถือจากผู้อ่าน
พอควร